

Naqqiut

Siunnersuut 14. marts 2017 imeersoq taarserpaa

(Suliffimmi avatangiisinut Inatsisartut inatsisaannut siunnersuummut naapertuutsitsinissaq pillugu inatsisitigut teknikkikkut aaqqiissutitut uunga Siunnersuut: Sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup ilaata, nunami sullivinni avatangiisinut tunngasup, Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummi immikkoortoq 2, 4, 5 aamma 6 iluarsivigineqarput)

Uunga siunnersuut: Sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup ilaata, nunami sullivinni avatangiisinut tunngasup, Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut, Nukissiuuteqarnermut Nunanullu allanut Naalakkersuisoq)

1. Aallaqqaasiut

Namminersorlutik Oqartussat suliassa qarfinnik arlalippassuarnik tigusinissamik namminneerlutik aalajangiinissaat, Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsisip atuutilernerani periarfissiissutigineqarpoq.

Suliassa qarfiit kalaallit aalajangernerat malillugu akisussaaffigilerlugit tiguneqarsinnaasussat ilaat tassaavoq sullivinni avatangiisinut suliassa qarfik.

Taamaalilluni namminersorneq pillugu inatsimmi § 3 imm. 2-imi aalajangersagaq malillugu suliassa qarfiit inatsimmut ilanngussami allattuiffik II-mi allassimasut, piffissami naalagaaffimmi oqartussaasut isumaqatiginninniaqatiginerisigut Namminersorlutik Oqartussanit aalajangerneqartumi, Namminersorlutik oqartussanut tunniunneqartussaapput.

Kalaallit Nunaata suliassa qarfinnik akisussaaffigilerlugit tigusinissaata aaqqissuullugaasumik torersumillu ingerlanneqarnissaata eqqarsaatigineqarnissaa, suliassa qarfiit allattuiffik II-miittut akisussaaffigilerlugit tiguneqarnissaannut piffissap naalagaaffimmi oqartussaasut isumaqatiginninniaqatiginerisigut aalajangersarneqartussaananut, tunngaviuvoq.

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi § 2, imm. 3-mi aalajangersagaq malillugu suliassa qarfiit ilai, ilanngullugu sullivinni avatangiisinut suliassa qarfik, ilaannakortumik tiguneqarsinnaasut, Namminersorlutik Oqartussat aalajangiinnaapput.

Suliassa qarfiup sullivinni avatangiisinut tunngasup ilaa, Kalaallit Nunaata imartaani aamma immap naqqani nunavissuit kille qarfiini sinerissap avataani atortunut tunngassute qartoq tiguneqassasoq, ulloq 23. oktober 2009 Inatsisartut aalajangiipput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa pillugu aalajangiinissamut tunngassute qarpoq. Tamatuma saniatigut ataatsimiinnermi matumani, sullivinni avatangiisinut suliassa qarfimmi maleruagassiinissaq pillugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, Naalakkersuisut saqqummiutissavaat.

2. Tunngaviusoq

Akisussaaffigilerlugu tigusinissap tungaanut maleruagassat

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfik maannamut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi maleruagassaqartinne qarpoq, nunami sulinermut atuulluni.

Kalaallit Nunaanni danskit Sullivinnik Nakkutilliiso qarfiat maannamut Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi aalajangersakkat malinne qarnerannik nakkutiginnittuuvoq aammalu sullivinni avatangiisinut maleruagassanut tunngatillugu suliffe qarfinnik ilitersuillunilu siunnersuisartuulluni.

Akisussaaffigilerlugu tigusinissap piareersarneraqarnera

Kalaallit Nunaata nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfik akisussaaffigilerlugu tigussagaat Namminersorlutik Oqartussat aalajangersinnaanissaannut tunngavissaqalersitsinissaq siunertaralugu, nassuiaammik suliaqarnissaq siunertaralugu, Inuussutissarsiornermut, Suliffe qarnermut, Niuernermit Nunanullu allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsup aamma suliffissaqartitsiniarnermut ministerip Jørn Neergaard Larsenip 2015-imi ukiakkut atorfilinni ataatsimiititaliaq pilersippaat.

Ataatsimiititaliaq Namminersorlutik Oqartussanit Inuussutissarsiornermut, Suliffe qarnermut Niuernernullu Naalakkersuisoqarfimmeersunik ilaasorta qarpoq. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliaq Danmarkimi ministeriunerup ministere qarfianeersunik aamma suliffissaqartitsiniarnermut ministere qarfimmeersunik ilaasorta qarpoq. Suliap ingerlanerani Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik aamma Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu sulilluni ajoqusernermut aqutsisoqarfik, nunanut allanut ministere qarfik, aningaasaqarnermut ministere qarfiup aamma inatsisinik atuutsitsinermit ministere qarfik ataatsimiititaliami ilanngutsinne qarput.

Nassuiaat ulloq 20. juni 2016 naammassineqarpoq aammalu Inatsisartuni Inuussutissarsiornermut ataatsimiititaliamut Folketingimilu Suliassaqartitsineranut Ataatsimiititaliamut kiisalu Folketingip Kalaallit Nunaannut ataatsimiititaliaanut agguanneqareerluni.

Nassuiaammi sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik nassuiarneqarpoq, ilanngullugit maannamut inatsisit aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sulinera suliassaalu, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup missingersuutai, ingerlatai ilaalu ilanngullugit allanneqarlutik. Nassuiaat aningaasaqarnikkut aningaasartuutissanut, suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atasunut kiisalu periarfissatut ilusilianut aamma aningaasartuutissat taakkua qanoq aningaasalersorneqarsinnaanerannut siunnersuutininut nassuiaatinik imaqarluni. Nassuiaammi inassutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsit, kingusinnerusukkut allanngortinneqartartoq, aallaavigalugu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannik suliaqartoqassasoq.

Akisussaaffigilerlugu tigusereernerup kingorna maleruagassat

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu, sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni maleruagassiivigineqassasoq, siunnersuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsisip, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaannut aallaavittut atorineqarnerani, maannamut sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup inissisimanerata attatiinneqarsinnaanissaa qulakkeerneqassaaq, tamatumalu akisussaaffigilerlugu tigusineq innuttaasunut suliffeqarfimnullu kalluarneqartunut oqinnerulersissavaa, taamatullu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nutaap maannamut suleriaasiusut ingerlatiinnarsinnaassallugit.

Sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat siunnersuutigineqartoq sinaakkutitut aamma piginnaatitsissuttut inatsisaavoq , inuiaqatigiinni teknikkikkut inooqatigiinnikkullu ineriartornermut sukkulluunniit naapertuuttumik, isumannaatsunik peqqinnartunillu sullivinni avatangiiseqalersitsinissamik siunertaqarfiusoq. Suliffeqarfiit suliffeqarnermi kattuffinnit ilitsersorneqarlutik aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ilitsersorneqarlutillu nakkutigineqarlutik namminneerlutik isumannaallisaanermut peqqinnissamullu apeqqutinik iluarsisinnaanissaannut Inatsisartut inatsisaat tunngavissaqarlersitsissaaq.

Siunertaavoq pitsaaliuinermetik suliniuteqarnerni aamma maleruagassiinermi timikkut tarnikkullu peqqissutsip isumannaarnissaa, aammalu assersuutigalugu isumannaallisaanermut peqqinnissamullu najoqqutassatigut piumasagaatinut tunngatillugu, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisissaanni pilersuisut, sanatitsisut, suliaqarnerup ingerlanneqarnera, sulliviup aqqissugaanera, teknikkikkut atortorissaarutit, akuutissat atortussallu aamma navianartunik suliaqarnermi ukiussarititaasut minnerpaaffissaat pillugit isumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkat ataatsimut isigalugu allassimassallutik.

Inatsisartut inatsisaanni isumannaallisaanermik suliaqarnerup aqqissuussaanera, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaaneq, sullivimmi nalilersuineq, sulisitsisup pisussaaffii, inuusuttut sulinerat, ullormut sapaatillu akunneranut piffissaq qasuersaarfiusussaq pillugu maleruagassat minnerpaaffissaat aamma nakorsamut misissortittarnerit pillugit killiliussatut aalajangersakkat aalajangersarneqassaput.

Sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nutaami aalajangersakkanik nakkutiginnissamut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmik pilersitsisoqassasoq, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutigineqartumi maleruagassaqarpoq. Tamatuma saniatigut Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sullivinni avatangiisinut suliassaqarfiup iluani apeqqutit pillugit suliffeqarnermi susassaqaqatigiinnut siunnersuisarneq ilitsersuisarnerlu suliassarissavaa.

Taamaattumik sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutigineqartumi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup suliassai piginnaatitaanerilu pillugit aamma Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit, aallartitanik Naalackersuisunit kiisalu sulisartut sulisitsisullu kattuffiinit toqqarneqartunik ilaasortaartoq, pillugu maleruagassat aalajangersarneqarput.

Inatsisartut inatsisaanni isumannaatsuutitsinissamut aalajangersakkat atituut nalunaarutini, Inatsisartut inatsisaanni piumasagaatinik erseqqinnerusumik nassuiaaviusuni, piviusunngortinneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Nalunaarutit 20-it Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi maannamut atuuttumi tunngaveqartut, inatsimmi aalajangersakkanut qitiusunut tunngassuteqartut, AT-mut ilitsersuutit 10-t kiisalu APV-mik misissuisarnermut allattuiffiit 14-it atuupput. Taakkua nalunaarutininik ilaalu ilanngullugit nutaanik taarserneqarnissamik tungaanut atuutsiinnarneqassasut siunnersuutigineqarpoq. Piffissami suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqareernerata kingorna taakkua taarserneqarnissaat Naalackersuisut siunertaraat.

Inatsisartut inatsisaat aamma pinerluttulerinermut inatsisitigut pineqaatissiisarneq pillugu maleruagassanik sukumiisunik imaqarpoq, ilanngullugit akileequisissutit pillugit maleruagassat immikkut ittut.

Naammagittaalliuteqarnissamut aqcutissat pillugit maleruagassaqarpoq, taakkulu malillugit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiineri Sullivinni Avatangiisit pillugit Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagitaalliutigineqarsinnaapput.

Imartani atortuni sulinermi avatangiisit pillugit immikkut

Imartani avatangiisinut suliassaqaarfik 1. januar 2010 akisussaaffigilerlugu tiguneqarpoq. Sullivinni avatangiisinut suliassaqaarfiup tassunga tunngasortaa, sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisissaanni siunnersuutigineqartumi maleruagassiinermi ilaatinneqassaaq.

Akisussaaffigilerlugu tigusinermi nunami aamma imartani atortut avatangiisit pillugit inatsimmi aalajangersakkat ataatsimoortinneqarsinnaalissapput aammalu taakkua Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik nutaaq aqcutigalugu nakkutilliivigineqarsinnaalissallutik.

Isumannaatsumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissamut piumasaqaatit sullivinni, tamanna nunami imaluunniit imartani atortut pigaluarpat apeqqutaatinnagu, malinneqarnerinik nakkutiginninneq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup isumagisarissavaa. Tamatumani aatsitassanut suliassaqaarfimmi sinerissap avataani pisinnaatitsissummik tunniussisup aamma oqartussaasup nakkutiginnittuusup akornanni aaqqissuussaanikkut imminnut attuumassuteqannginnissaq qulakkeerneqarpoq, tamannalu aatsitassanut suliassaqaarfimmi aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi §§ 1-imi aamma 83-imi tunngavissaritinneqartut, nunani tamalaani suleriaatsinut pitsaanerpaanut naapertuuppoq. Aatsitassanut suliassaqaarfimmi pisinnaatitsissummik tunniussisup aamma oqartussaasup nakkutiginnittup akornanni aaqqissuussaanikkut imminnut attuumassuteqannginnissaq taamaalilluni ajutoorsinnaanerit aamma sulitilluni ajoqusersinnaanerit aarlerinaateqarnerisa sapinngisamik annikinnerpaamiitinnissaannut, nunani tamalaani pitsaassusissat aamma nunani tamalaani suleriaatsit pitsaanerpaat malinneqarnissaannut aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq.

Nunani tamalaani oqartussaasup pisinnaatitsissummik tunniussisup aamma nakkutiginnittup aaqqissuussaanikkut imminnut attuumassuteqannginnissaat pillugu tunngaviusoq, imartani malitarisassanik taaneqartartumi (EU-imi malitassiaq 2013/30/EU, 12. juni 2013-imeersoq) aalajangersarneqarpoq. Oqartussaasutut atuuffiit aammalu sinerissap avataani isumannaallisaanermut avatangiisinullu tunngatillugu aalajangiinerit tassunga atasut,

aammalu oqartussaasut atuuffii sinerissap avataani pinngortitami pisuussutit aningaasaqarnikkut ineriartortitsiviunerinut tunngasut, ilanngullugit piiaanissamut akuersissutinik aamma aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutinik tunniussisarneq aamma isertitanik ingerlatsivimmi aqutsineq, ersarissumik immikkoortisimanerisigut, naalagaaffimmi allaffissornikkut piginnaatitaaffinnik aaqqissuussinermi, soqutigisat imminnut aporaassinnaaneri pitsaaliorneqarsinnaasoq, ajutoornernit annertunerusunit misilittakkat ersarissumik takutikkaat, EU-mi malitarisassami tunngaviusoq annertunerusumik tunngavilersuutigineqarpoq. Soqutigisat aporaannerat taamaattoq, oqartussaasup aalajangiisinnaatitaasup, atuuffinnit imartani pinngortitami pisuussutinik aningaasaqarnikkut ineriartortitsinermut tunngassuteqartunit immikkoortisimalluinnarlugu, pitsaanerpaamik pitsaaliorneqartarpoq.

Imartani isumannaallisaanermut immikkoortortaq Silap pissusaanut, nukissiuuteqarnermut illuutinullu ministereqarfiup ataani Nukissiuuteqarnermut aqutsisoqarfimmit Suliffissaqartitsiniarnermut ministereqarfiup ataani Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut 1. januar 2015 aallarnerfigalugu nuutinneqassasoq, Danmarkimi imartani malitarisassamut naapertuuttumik aalajangerneqarpoq. Suliassaqaqarfiup nuutinneqarnerani oqartussaasup nunap iluanit aatsitassarsiorluni misissuinissamut aamma piiaanissamut akuersissutinik tunniussisartup aammalu oqartussaasup Nordsømi sanaartukkani isumannaallisaanermik peqqinnissamillu nakkutilliisuusup aaqqissuussaaniikkut imminnut attuumassuteqannginnissaat, qulakkeerneqarpoq.

Danmarkimi aamma oqartussaasoq nunami aatsitassanik piiaanissamut akuersissutinik tunniussisartooq aamma oqartussaasoq piiaanermut atatillugu isumannaallisaanermik, peqqinnissamik avatangiisinillu nakkutiginnittoq, immikkoortinneqarput aammalu aaqqissuusaaniikkut imminnut attuumassuteqartinneqaratik. Taamaalilluni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik suliffissuarni tamaginni aammalu nunami sullivinni tamaginni, ilanngullugit nunami assaaviit, tarajunik piiavaait aamma pinngortitami gassinik piiavaait, sullivinni avatangiisinik nakkutilliisuvoq.

Inatsisitigut suliassaqaqarfinnut allanut attuumassuteqartut killissaat

Siunnersuut nunami Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut atuuppoq. Silaannakkut angallassinermut suliassaqaqarfimmi sullivinni avatangiisit aamma imarsiornermut aalisarnermullu sullivinni avatangiisit akisussaaffigilerlugit tiguneqassanngillat, tassami suliassaqaqarfiit annertoorujussuit Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi, allattuiffik II, nr. 16-imi taaneqartutut silaannakkut angallassinermut suliassaqaqarfiup ataaniittut, aamma imarsiornerup isumannaatsuunissaanut suliassaqaqarfiup ataaniittut, Kalaallit

Nunaanni Namminersorneq pillugu inatsimmi, allattuiffik II, nr. 20-imi suliassaqarfittut immikkoortutut allassimasut, tassani pineqarput.

Nunani tamalaani pisussaaffiit

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik nunani tamalaani maleruagassanik malinniffiusussaavoq, ilanngullugit ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissutit atuuttut.

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerani Kalaallit Nunaata nunani tamalaani ILO-mut (nunani tamalaani sulisartunut kattuffik) pisussaaffiisa suli malinneqarsinnaanissaat kissaatigineqarpoq, taamatullu sullivinni avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat nutaaq tunngavigalugu Kalaallit Nunaata ILO-mi nunani tamalaani isumaqatigiissutit suli allat atuutsinneqalertussatut pilersaarutigineqartut suli Kalaallit Nunaanni sulissutiginneqaannassasut kissaatigineqarluni.

Nammineq oqartussaasuuneq

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerani nunatsinni sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi nammineerluni Inatsisartut inatsisaasigut aamma maleruagassatigut inatsisitigut maleruagassiisinnaanissaq aammalu maleruagassat taakkua nammineerluni oqartussaasutut inissisimatitat aqutugalugit nakkutigisinnaanissaat nakkutilliisinnaanissarlu periarfissaqalissaaq.

Akisussaaffigilerlugu tigusinermi iluaqutissaasut

Akisussaaffigilerlugu tigusinermi iluaqutissartaasunit siullertut taaneqarsinnaavoq, namminiilivinnissamut alloriaqqittoqartoq. Taamaalilluni inuianni nunami namminermi namminiilivinnissamik kissaateqartunut, suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa eqqortup tungaanut alloriarnerusussaavoq. Siunnersuutip atuutilernerani Namminersorneq pillugu inatsimmi suliassaqarfiit ilaat suli alla akisussaaffigilerlugu tiguneqassaaq, aammalu suliassaqarfiit tamarmik akisussaaffigilerlugit tiguneqarnissaannut aqut sivikillisussaalluni.

Akisussaaffigilerlugu tigusinermi suliassaqarfik, matuma siuliani taaneqartutut, nammineq maleruagassanit aammalu oqartussarisanit maleruagassiivigineqassaaq. Innuttaasut aamma suliffeqarfiit taamaalillutik nunani allani oqartussaasut attaveqarfiginagit, kalaallit oqartussaasuinut attaveqartalissapput, taamatullu suliassaqarfimmi nunani allamiut maleruagassarinnngisai, kalaallit maleruagassai, isummersorfigineqassallutik.

Sullivinni avatangiisinut suliassaqarfimmi ILO-mi sullivinni avatangiisit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutit pingaarnerit arlallit akuerinissaannut Namminersorlutik

Oqartussat suliaqarput. Tassunga atatillugu nunami sullivinni avatangiisinut suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa naleqquppasippoq, taamaalilluta ILO-mi nunani tamalaani oqalliffinni naleqqunnerusumik nammineersinnaasutut pissusissamisoorumik saqqummersinnaassalluta.

Suliaasaqarfiup tiguneqarnerani iluanaarutissaq alla tassaavoq, najukkamiititsinerup aammalu ingerlatsiviup inuiaqatigiinnut avatangiisinut qanimut attaveqarnerup, Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisinut suliaasaqarfiup eqqumaffigineqarnerulerneranik kinguneqarsinnaanera. Tamanna taaneqartarpoq suliat qanitat nammineq suliarineqartarnerinik. Taamaalilluni tigusermi nunatsinni suliaasaqarfimmi ingerlatsivimmi aqutsinerup aallunneqarnerulersinnaavoq.

Suliaasaqarfik akisussaaffigilerlugu tiguneqaraangat, suliat qanitat nammineq suliarineqartarneri sunniuteqartarpoq siusinnerusukkut takuneqartarpoq, assersuutigalugu aatsitassanut suliaasaqarfiup tiguneqarnerani. Aatsitassanut suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerata kingorna akisussaaffigilerlugu tigusernissaq sioqqullugu pisunut sanilliullugu, aatsitassarsiorluni ingerlataqarnerit annertuumik annertusipput. Assersuutissaq alla tassaavoq nukissiuuteqarnermut suliaasaqarfik, tassani Nukissiorfiit nukissiamik pilersuinerata 70 %-iani ullumikkut nukissiat ataavartut aallaavigineqarlutik. Kalaallit Nunaanni Aalisakkanik misissuisarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnera, suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerata kingorna qanoq eqqumaffigineqarnerulersimaneranut aammalu ilisimasanik iluatsitsiviusumik inerisaasoqarsimaneranut, assersuutissaavoq alla. Pinngortitaleriffik taamaalilluni nunani tamalaani malitassat qaffasissumik pitsaassusillit malillugit ilisimatusarfiuvoq ingerlalluartoq, aammalu Pinngortitaleriffik ilaatigut nunani tamalaani ilisimatusarnermik suliaqarnerni iluatsitsiviulluartuni peqataavoq.

Danmarkip saniatigut nunanik allanik suleqateqarnerulernissamut periarfissaqarneq, suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerani iluaqutissartaavoq sulii alla. Taamaalilluni nunanut, soorlu Norge imaluunniit Sverige, sullivinni avatangiisinut suliaasaqarfiup iluani suliaasaqarfinni toqqartukkani suleqateqartoqarsinnaalissaq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

3.1 Allaffissornikkut sunniutaasussat

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Sullivinni avatangiisinut suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu aqutsisoqarfik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq nutaaq pilersinneqassaaq –

sullivinnik nakkutilliisoqarfittut arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsutut iluseqartoq, taaguuteqartoq Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, takuuk Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuut, kapitali 13, §§ 67 aamma 68.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni suliassanik suliarinninnermi Naalakkersuisunut attuumassuteqanngitsumik atorsinnaassaaq, tamatumani ilaatigut aalajangiinerit qulakkeerneqassaaq suliamut tunngasutigut teknikkimullu tunngasutigut tunngavilersorluagaasumik tunngaveqartitsinissaaq qulakkeerneqassaaq. Aningaasaqarnermut tunngasunut aamma politikkimut suliassaqarfimmud pingaarnertigut akisussaaffik taamaattoq Naalakkersuisut ataanniissaaq.

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu Kalaallit Nunaanni danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiata immikkoortortaqaarfia tiguneqassaaq. Immikkoortortaqaarfimmi ullumikkut sulippud ullup affaanut pisortaq, nakkutilliisut tallimat aamma allaffissornermi sulisoq ataaseq. Ullup affaanut pisortamut atorfik tigusinermi ulloq tamaat pisortamut atorfimmud qaffatsinneqassaaq, aammalu allaffissornermi sulisut ataatsimik ilaneqassallutik. Immikkoortortaqaarfik tamatuma kingorna Sullivinnik Nakkutilliisoqarfittud nutaatut ingerlateqqinneqassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat tamatumunnga maleruagassanut naapertuuttumik sulisut akisussaaffigilissavaat, ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat suliassaqaarfinnik akisussaaffigilerlugit tigusinerannut atatillugu sulisunut apeqqutit aalajangersimasut pillugit inatsimmi nr. 463-imi 12. juni 2009-meersumi aamma suliffeqaarfinnik tunniussisoqartillugu sulisut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 5. december 2008-meersumi maleruagassat.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsisoqassaaq, takuuk Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuut kapitali 12. Sullivinni Avatangiisinut Siunnersuisooqatigiit suliaqarneq atuuffiillu Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit maannamut isumagisarisimasaat ingerlatiinnartussaassavaat, taamatullu aallartitat Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinni maannamut ilaasortaasut taakkuuginnassallutik.

Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit maannamut Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut suleriaasissatut atuuttutut ittoq, suleriaasissarissavaat, takuuk Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmud suleriaasissaaq pillugu

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa, nalunaarut nr. 1345, 15. december 2005-imeersoq kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartoq. Suleriaasissaq taanna Naalakkersuisunit taassuma nutaamik taarserneqarnissaata tungaanut, atuuppoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut allattoqarfeqarneq isumagisarissavaa.

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinerinik naammagittaalliuutinik suliarinninnissamut Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik pilersinneqassaaq, takuuk Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuut kapitali 14.

Naammagittaalliortarfik Naalakkersuisoqarfimmut suliaasaqarfimmut akisussaasuusumut sulinermini attuumassuteqassanngilaq, taanna suli pingaarnertigut akisussaasuussalluni.

Naammagittaalliortarfiup allattoqarfeqarnera Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfimmit isumagineqassaaq.

3.2 Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Sullivinni avatangiisinut suliaasaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut atatillugu aningaasartuutissat 9,5 mio. koruuninik annertussuseqartussatut missingersorneqarput, taakkunannga pilersitsinermut atatillugu ataasiartumik aningaasartuutit (nuunnermut aningaasartuutit) ukioq siulleq 300.000 koruuniullutik. Tamatuma kingorna aningaasartuutit ukiumut 9,2 mio. koruuniussasut naatsorsuutigineqarpoq. Ukioq siulleq aningaasartuutit imatut agguarsimapput (akisussaaffigilerlugu tigusineq 1. juli 2018 piviusunngortinneqassappat aningaasat matuma kinguliani allassimasut affai):

Takussutissiaq 1: Sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup tiguneqarnerani aningaasartuutissat missingersorneqartut mio. koruuninngorlugu.

Aningaasartuutissat missingersorneqartut	mio. kr.
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut aningaasartuutit, sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermut aamma Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiinnut aningaasartuutit ilanngullugit	6,7
Akisussaaffigilerlugu tigusinermi aningaasartuutissat allat, ilanngullugit atorfinnik annertusititsineq aamma suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut naapertorlugu danskit AT-annit ikiorneqarnermut aningaasartuutaanerusussat	1,6
Naalakkersuisoqarfimmi suliassa qarfimmut akisussaasuusumi annertusititsineq, sullivinni avatangiisinut inatsimmut ilisimasaqarnerulersitsinissamut AC-mut atorfik ½	0,3
Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik	0,6
Sullivinni avatangiisinik nakkutilliinermut tunngatillugu teknikkimut nakkutilliinermullu immikkoortorta qarfimmut aningaasartuutit missingersorneqartut	0,1
Nuunnermut aningaasartuutit	0,3
Aningaasartuutit ataatsimut katillugit	9,6
Taakkunannga aningaasanut inatsit aqqutigalugu immikkoortinneqartut	0,1
Aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq tamarmiusoq	9,5

Piffissami qanittumi aningaasartuutissat tigusinermut atatillugu ingerlaannaq aningaasartuutaasussanut tunngassuteqarput. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaanniittoq inissisimaffimmini Nuummeereermat, Danmarkimit Kalaallit Nunaannut nuunnissat pisariaqartinneqartussaangillat. Allamut inissiinernut aamma Nuummi allaffinnik ininillu, aqutsisoqarfiup nutaap illusimatinnissaanut atorneqartussanik, nutaamik aaqqissuussinernut atatillugu aningaasartuuteqarsinnaavoq. Katillugit tamanna missiliuinermi annerpaamik 300.000 koruunit missaanni aningaasartaqarsinnaassaaq.

Piffissamut ungasinnerusumut aningaasartuutissat ilaatigut ingerlatsinikkut ingerlaavartumik aningaasartuutinut tunngassuteqassapput.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmur aningaasartuutit

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmur ukiumut aningaasartuutissat Takussutissiaq 1-imi matuma siulianiittumi 6,7 mio. koruuninut missingersorneqarput. Aningaasat taakkua pisortatut atorfimmur, nakkutilliisunut tallimanut, allaffissornermi sulisunut marlunnut aningaasarsianut aningaasartuutissat matussusissavaat, IT-mut aningaasartuutissat aamma Danmarkimi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ikiorneqarnerit 0,7 mio. koruuniupput.

Tassunga ilanngutissaaq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmi sulianut qaffasissumik ilisimasaqarnerup attatiinnarnissaa qulakkeerseqassappat, inatsisilerinikkut teknikkikkullu sulianut tapersersorneqarnissamik isumasioqateqarnissamillu pisariaqartumik annertunerusumik pisariaqartitsineq. Inatsisilerinikkut pingaartumillu teknikkimut suliassatigut siunnersuisarneq, siunnersuisarneq tapersersuisarnerlu danskit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiata aamma naalackersuisoqarfiup suliffeqarnermut suliassaqarfimmur akisussaasuusup akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaanni erseqqinnerusumik nassuiarneqartoq naapertorlugu siunissami isumagineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatumunnga ukiumut aningaasartuutit annertussusaat, aningaasaqarnikkut killissaliussat 1,3 mio. koruunit, danskit sullivinni nakkutilliisoqarfiannut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummut killissaliussani aalajangersarneqartut iluanni, suliaqarnerit annertussusaat naapertorlugu nikerassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfik

Sullivinni avatangiisit pillugit naammagittaalliortarfimmur ukiumut aningaasartuutissat 0,6 mio. koruuninut missingersorneqarput, taakkualu ilaasortanut, angalanermut aningaasartuutininut, immikkut ilisimasallit oqaaseqaataannik piniarnermut, allattoqarfimmur akiliutissamut, allaffeqarfimmur ilaalu ilanngullugit aningaasartuutininut matussutaassapput.

Aningaasartuutit allat

Naalackersuisoqarfimmi suliassaqarfimmur akisussaasuusumi ukiumut ½ AC-mut naapertuuttumik, sullivinni avatangiisinut inatsimmut tunngatillugu naalackersuisoqarfimmi isumalluutit amerlineqarnissaannut, annertusititsinissamut aningaasaliisoqarpoq.

Tamatuma saniatigut Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit ingerlatassaannik aningaasalersuinerimut 0,3 mio. koruunit aamma sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanerup ingerlanneqarneranut 0,5 mio. koruunit naatsorsuutigineqarput.

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit ilai Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmi sullivinni avatangiisinik nakkutilliinermut atorneqartussat, Kalaallit

Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut nutaamut nuunneqassapput (ukiumut 100.000 koruuninut naatsorsorneqartut).

Oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarneq

Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuummi § 72-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup aatsitassarsiornermut suliaqarfiup kiisalu erngup nukinganut suliaqarfiup iluanni nakkutilliinermut aningaasartuutaannut oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarnissaq periarfissiissutigineqarpoq. Tamanna nunami sullivinni avatangiisinut suliaqarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnissaa sioqqullugu inatsisini inissisimanermut assinguvoq. Pisortanut aningaasartuutit aatsitassarsiornermut suliaqarfiup iluani ingerlataqarnerulernermut atatillugu, annertunerulinnginnissaat maleruagassani qulakkeerneqarpoq, assersuutigalugu aatsitassarsiorfimmi suliaassanik aallartitsinermut atatillugu.

Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuummi § 73-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sinerissap avataani aatsitassanut suliaqarfiup iluani nakkutilliineranut atatillugu oqartussaasutut suliaqarnermut utertitsisarnissaq periarfissiissutigineqarpoq. Tamanna imartani sullivinni avatangiisinut suliaqarfiup iluani inatsisini inissisimanermut maannamut atuuttumut assinguvoq, takukkit aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaanni (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) §§ 86, imm. 5 aamma 94. Aalajangersagaq maannamut suleriaasiusartunut naapertuuttumik atorneqassaaq. Taamaalilluni aalajangersagaq sinerissap avataani sullivinni avatangiisinut suliaqarfiup avataani atorneqassanngilaq, tamannalu aalajangersakkami uniffimmi siullermi allassimavoq.

Kiisalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup sullivinni avatangiisinut ilinniartitaanermik ingerlatsineranut aningaasartuutininik matussutissatut sulisitsisunit akiliutinik akiliisitsisarnissamut Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsissaannut siunnersuummi § 71-imi periarfissiisoqarpoq. Tamanna maleruagassanut maannamut atuuttunut assinguvoq.

Aningaasalersuineq

Aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq ataatsimut katillugu Takussutissiaq 1-imi nassuiarneqartoq aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqassaaq. Taamaattumik aningaasanut inatsimmi 2018-imut 4,9 mio. koruunit (1. juli 2018 susassaqarfiup tiginissaa naatsorsuutigalugu) aammalu ukiunut tamatuma kingulianiittunut 9,2 mio. koruunit ukiuni tulluuttuni immikkoortinneqassasut.

2018-imut aningaasanut inatsimmut siunnersuutaat sipaarutissanut taarsiisussanut siunnersuummik imaqassaaq, sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarneranut ingerlanneqarneranullu tamakkiisumik aningaasalersuutaasussanik. Taamaalilluni sipaarutissanut taarsiisussanut siunnersuutit Aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissutissaq pillugu Inatsisartuni partiinut isumaqatiginninniarnermi ilaatinneqassapput.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Allaffissornikkut sunniutaasussat

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnerata kingunerisaanik, inuussutissarsiortut siunissami suliassa qarfimmi kalaallit oqartussaasuinut attaveqartassapput aammalu siusinnerusukkut pisartutut danskit oqartussaasuinut attaveqartarunnaassallutik.

Suliassa qarfimmi maleruagassat aamma oqartussaasup ilusiligaanera annertunerpaatigut maannamut inatsisini inissisimanermut assingussaaq, tamatumalu inuussutissarsiortut pissutsinut nutaanut naleqqussarnissamut periarfissaqartissavai.

Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Aningaasaqarnikkut akisussaaffigilerlugu tigusineq inuussutissarsiortunut aningaasartuuteqarnerulernermik malitseqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut sunniutaasussat

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup akisussaaffigilerlugu tiguneqarnera, avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut ingerlaannaq sunniuteqassanngilaq.

Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasussanut tunngatillugu aatsitassanut suliassa qarfimmi oqartussaasup pisinnaatitsissutinik tunniussisartup aamma oqartussaasup nakkutiginnittuusup aqqissuussaanikkut immikkoortinneqarneranni, sinerissap avataani aatsitassanut suliassa qarfiup iluani ajutoornissanut tunngatillugu isumannaallisaaneq pitsaanerulersissavaa. Isumannaallisaanerup pitsaanerulersinneqarnera issittumiittuni Kalaallit Nunaattut ittuni immikkut pingaaruteqarpoq, tassani issittumi pinngortitaq aamma issittumi silap pissusaa, imartani ajutoornernut immikkut sunnertiasuuneranut pingaaruteqarluni.

6. Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat

Allaffissornikkut sunniutaasussat

Nunami sullivinni avatangiisinut suliassa qarfiup akisussaaffigilerlugu tigune qarnerata kingunerisaanik innuttaasut siunissami suliassa qarfimmi kalaallit oqartussaasuinut attaveqartalissapput aammalu siusinnerusukkut pisartutut danskit oqartussaasuinut attaveqartarunnaassallutik.

Suliassa qarfimmi maleruagassat aamma oqartussaasup aaqqissugaanera annertunerpaatigit maannamut inatsisitigit inissisimanermut assingussapput, tamannalu innuttaasut pissutsinut nutaanut naleqqussarnissaannut periarfissiisaaq.

Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Akisussaaffigilerlugu tigusineq innuttaasunut toqqaannartumik aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq.

7. Sunniutaasussat annertuut allat

Siunnersuut allanik annertuunik sunniuteqassanngatinneqanngilaq.

8. Oqartussaasunut kattuffinnullu tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 20. januarimii 24. februarimut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanermi nittartagaaniitinneqarpoq.

Siunnersuut aamma oqartussanut kattuffinnullu il.il. tulliuuttunut tusarniaassutigineqarpoq: Naalackersuisoqarfinnut tamanut, Qeqqata Kommunia, Qaasuitsup Kommunia, Kommuni Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq, KANUKOKA, NUSUKA, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut, SIK, Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat (PIP) Peqqissaasut Kattuffiat, (PK), Ilinniartitsisut Kattuffiat (IMAK), Atorfillit Kattuffiat (AK), Ilinniagartuut Kalaallit Nunaanni Kattuffiat (ASG), Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), Naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni Sinniisua, Sullivinni Avatangiisinut Kalaallit Nunaanni Siunnersuisooqatigiit kiisalu Politiit.

Tusarniaanermut akissutit tulliuuttuni tigune qarput:

Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik/Aatsitassanut ikummatissanullu Pisortaqarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, KANUKOKA, Kalaallit Nunaanni Sullivinni avatangiisinut siunnersuisooqatigiit, Atorfillit Kattuffiat (AK) aamma Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK).

Akissuteqaatit pingaaruteqartumik Uunga siunnersuut: Sullivimmi avatangiisit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxx 2017-imeersoq assingajaannik imaqarput.

Inassuteqaat

Tamanna tunngavigalugu nunami sullivinni avatangiisinut suliassaqarfik Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffigilerlugu tigussagaat, aammalu tassunga tunngatillugu akisussaaffigilerlugu tigusinissamut piffissaq pillugu naalagaaffimmi oqartussaasunut isumaqatiginninniarnert aallartinneqarnissaat kissaatigineqartoq, naalagaaffimmi oqartussaasut nalunaarfigineqassasut, Inatsisartut kajumissuseqarlutik suliarissagaat Naalakkersuisut inassutigaat.

Suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tigunissaa 1. juli 2018 aallarnerfigalugu atuutilersumik pissasoq siunnerfigineqarpoq.